

Caput VI.

251

Arum, qui post illuminationem & spiritus sancti perceptionem relapsi fuerant ad pristina vita. Non possunt (inquit) renouari, sed sunt [rursum crucifigentes] sibi in ipsius filium dei, & ostentum, id est, irrisio[ni] [habentes,] quia Christianitatem in seculis extinguunt & irrident. In se enim crucifigunt filium dei & contumelie habent, dum gratiam eius vilipendentes, in peccato iacent. & tales (sicut exposuitur) nequeunt ad penitentiam redire, sed in sua prauitate perdurant, ad aeternam mortem festinant. Nam eccl[esi]aria bona terra quae fructum bonum facit, aeternam meretur benedictionem. & hoc est. Terra, id est, mens vel ecclesia fidelium subiectorum, quae velut terra excultatur vomere doctrinæ, [bibens imbre] prædicationis & gratia cœlestis, id est, quadam auiditate haurient, venient] cœlitus [super se] per ora prædicatorum: & hoc [sepe,] quia si raro veniret, non sufficeret, si semper descendenter, vilesceret. Terra,

B inquam, quæ sic excipit hunc imbre[m] [&] generat [herbam, id est, profert] bonam operationem [opportunam, id est, congruam] illis a quibus colitur, id est, prædicatoribus, a quibus arato doctrina scinditur & innovatur, scilicet ut operatio subiectorum congruat verbis magistrorum. Hæc terras accipit a deo benedictionem, id est, augmentum virtutum in hoc seculo, & perpetuam remunerationem in futuro, cum audit: Venite benedicti &c. Hæc quidem terra benedicitur, sed illa que malas herbas gignit, maledicitur. [Proferens autem] vt videantur [spinas, id est, grauiora peccata, & tribulos, id est, minora sed multipliciora & acutius pungentia, tribus enim acuminibus ludit tribulos, reproba est] à deo, cum & ipsa pluviis doctrinæ inscipiat, & pro bonis herbis tribulos & spinas germinet. Reproba est, id est, retro habens

Matth. 25. probitatem, ut ille cui deus ait, Proiecisti sermones meos retrorsum. [& proxima maledictio, id est, eterna damnationi, ut audiat, Discedite à me maledicti &c. Nendum est in maledicto, sed proxima est illi, quia adhuc licet reuerti: & nisi sibi caueat, propè est ut damnetur. Cuius consummatio, id est, finis, si in malo perseuerauerit, ducet in combuptionem,] vt sine fine comburatur, id est, simul vrarunt corpus & anima. Haec tenus terribiliter & asperè loquutus est Apostolus, vt duras & torpentes Hebræorum mentes ad penitentiam & ad studia virtutum prouocaret. Sed ne in desperatione terrido precipitaret eos, & sic in malo potius remanere faceret, demulcent eos confequerent bladis sermonibus, & ad bene agendum hortatur, dicens:

Confidimus autem de vobis dilectissimi meliora & viciniora saluti, tametsi ita loquimur. Non enim iniustus est deus, ut obliuiscatur operis vestri & dilectionis, quem ostenditis in nomine ipsius, quia ministri sanctis & ministriatis. Cupimus autem vnumquaque vestrum eandem o-

stantare solitudinem ad expletionem spei D ysque in finem, ut non segnes efficiamini, verum imitatores eorum, qui fide & patientia hereditabunt promissiones.

Loquutus sum, inquit, ut vos à peccatis retraherem, & desperationis metu facarem cautores. Forte legē Cæterū cōfido de vobis meliora. Non hoc dico putando vos esse tales, sed timendo ne sitis tales, dum dāna tionis.

terro verbi, ne ipsa re impleatis. Durè locuti sumus, sed [cōfidimus de vobis o dilectissimi,] quos ex nimia dilectione monemus, non ex aliquo prælationis debito. cōfidimus inquā [meliora,] quānī vt sitis prolapsi, proferentes spinas & tribulos, & viciniora saluti,] quām sunt illi qui nequeunt ad penitentiam renouari, & maledicti sunt proximi.

Meliorum de vobis confidentiam habemus, [tametsi ita.] durè [loquimur] terrendo & increpando. Deo de vobis confidimus, quia olim multa operati estis, pro quibus, si de malis penitentiā egreditis, benefaciet vobis deus. [Non enim iniustus est deus, ut obliuiscatur operis vestri.] Reuera enim grandis esset iniustitia dei, si tantum peccata puniret, & bona opera non susciperet. Non obliuiscetur operis vestri, vt irremunerat relinquit, quod vestra bona fecistis cōmunia sanctis. [& dilectionis] vestræ, qua opus illud impletis, quoniam vestra sanctior charitas incitauit cor vestrum, vt eis ministraretis. [quam] dilectionē non infrustrōsam intus occultastis, sed per opera bona foris [ostendistis] ad exemplum alii: nec hec fecistis propter humanos fauores sicut hypocritæ, sed [in nomine ipsius, id est, ad honorē dei: scilicet ideo foras in operatione cæteris ostendistis dilectionē, quam] in corde retinebatis, ut lucret lux vestra coram hominibus, quatenus videntes opera vestra bona glorificantur non vos, sed patre vestrum qui est in cælis. Dilectionē opere demonstrasti, [quia ministrasti, id est, humiliiter vt subditi & serui quæ necessariæ erant, de vestris facultatibus impendiisti] sanctis qui sua posuerat ad pedes apostolorum, [&] adhuc [ministrasti] illis, persecutantes in eodē opere bono. Vnde sciatis quia deus hoc nō obliuiscetur, sed remunerabit. His verbis patet, quia superior increpatio & præsens conformatio non ad perfectos diriguntur, qui reliquerant omnia & habebant cor vnum & anima vnam: sed ad ceteros, qui secularia relinquere noluerent, & negligenter ac remisse vixerent. Quos Apostolus per pauca bona qua fecere, allicit, & recreat animos eorum atque confortat. Vos quidem ministrasti & ministriatis, sed tamē nolumus ut ab hac adhuc ministratiō cessetis, quasi iam sufficiat quod habetis egistis, sed cupimus vt vsq; in finem in hac actione perseueratis. Cupimus autem, id est, magnō charitatis affectu desideramus vnumquaque vestrum, [vt nec unus desit, sed omnes communiter studeatis ostentare, id est, frequenter ostendere alii in exemplum, [candem solitudinem] ministrandi sanctis, id est, solerter citationem, vt so-

Notā.

Matth. 6.

Matth. 5.

Aduum. 4

F

lettere